

Antisemitisme in België

Rapport 2024

Speciale bijlage
meldingen 7/10/23
tot 7/12/2023

unia.be

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Analyse van de meldingen	3
3	Verontwaardiging en solidariteit met respect voor de wet	4
4	Polariserend discours	5
5	Strafbare uitingen en gedragingen	6
6	Conclusie.....	9
	Colofon.....	10

1 Inleiding

Unia constateerde een duidelijke heropleving van haatspraak en haatmisdrijven in België, voornamelijk van antisemitische aard door de tragische gebeurtenissen in Israël, de Gazastrook en de bredere regio. **Van 7 oktober tot 7 december 2023 kregen we meer dan 90 meldingen.**

Het Israëlisch-Palestijns conflict kent opnieuw een intensifiëring met daden van oorlog, terrorisme, vergeldingsacties en geweld die sterk aanwezig zijn in de media. De ervaring leert ons dat dit in België antisemitische daden en uitspraken uitlokt, soms ook anti-Arabische of anti-moslimuitingen. In dit verband verwijzen we naar het [rapport over de impact van het conflict in de Gazastrook op de interculturele verhoudingen en op de graad van antisemitisme in België](#) (2010) en naar onze toenmalige communicatie waarin we benadrukten dat het conflict in Gaza zorgt voor online haatspraak.

Unia is sinds 7 oktober, anticiperend op de mogelijke impact in België, proactief en waakzaam. Naast het registreren van meldingen en incidenten, besloten we partners te contacteren om hun bevindingen met ons te delen. We waren ook aandachtig voor wat er in de media verscheen om vervolgens hierover dossiers te openen en dit verder op te volgen.

Wij analyseerden de meldingen en proberen hieronder enkele vaststellingen en bemerkingen mee te geven vanuit onze rol als gelijkheidsorgaan. Unia heeft, als onafhankelijke Belgische openbare instelling, niet het mandaat (noch de expertise) om een standpunt in te nemen over het Israëlisch-Palestijnse conflict zelf, noch voor of tegen protagonisten aan verschillende zijden. Daarom benaderen we deze problematiek uitgesproken en hoofdzakelijk juridisch. Bij algemenere rapportage en bewustwording, beperken we ons echter niet noodzakelijkerwijs tot dit juridische kader. Vandaar dat wij het raadzaam hebben geacht om in deze bijdrage de meldingen afzonderlijk te bespreken.

In feite verwijst het wettelijke kader alleen naar bepaalde daden die gemotiveerd zijn door racisme of xenofobie. Voor sommige vormen van rapportering en bewustmaking over een fenomeen als antisemitisme en dynamieken zoals polarisering is het een kwestie van op een bredere manier kijken dan alleen naar een paar misdrijven die door de wet worden gedefinieerd. Dit doet echter geen afbreuk aan ons mandaat, dat erin bestaat gelijkheid te bevorderen en discriminatie in de Belgische context te bestrijden.

In deze bijdrage leggen we de focus op de meldingen van 7 oktober tot 7 december 2023 die een verband houden met het conflict Israël-Hamas. Voor een ruimere analyse van antisemitisme in het algemeen, wat onder antisemitisme kan worden begrepen, een analyse van de meldingen en dossiers bij Unia en een resem aanbevelingen verwijzen we graag naar ons [rapport Antisemitisme in België](#) dat gelijktijdig met deze bijdrage verschijnt (januari 2024).

2 Analyse van de meldingen

Sinds 7 oktober 2023 ontvangt Unia meldingen¹ of opent het zelf dossiers² die rechtstreeks verband houden met het conflict in het algemeen voor uitspraken of daden die als antisemitisch worden beschouwd (inclusief zaken die vallen onder negationisme). In twee maanden tijd (van 7 oktober tot 7 december) heeft Unia **91 meldingen** geregistreerd die verband houden met het conflict Israël-Hamas (54 aan Nederlandstalige zijde, 37 aan Franstalige zijde).

In 66 gevallen (38 NL en 28 FR) wordt duidelijk verwezen naar de Joodse afkomst.

In 8 meldingen wordt er verwezen naar Palestijnse afkomst, Arabische afkomst en islamitische religieuze overtuiging.

Bij 9 meldingen gaat het om een **haatmisdrijf** (slagen, graffiti, beschadigingen, gepleegd met een haatmotief). Deze lijken antisemitisch van aard te zijn. In verschillende van deze meldingen is Unia in nauw contact met de diensten van de politie en het parket, waarbij Unia deze diensten uitdrukkelijk heeft verzocht bepaalde feiten te onderzoeken. De strafrechtelijke onderzoeken zijn nog steeds lopende.

De meerderheid van de meldingen betreft **haatboodschappen**. Uit een verdere analyse blijkt dat meer dan de helft van de meldingen betrekking heeft op online boodschappen maar ook een aanzienlijk deel haatdragend taalgebruik in de reële wereld betreft. Het overgrote deel van de online boodschappen zijn niet specifiek op individuen gericht en viseren eerder algemeen groepen of gemeenschappen.

Ter vergelijking: Unia ontving in 2022 4 tot 5 meldingen per maand met betrekking tot antisemitisme, in het totaal 57 meldingen. Er is dus duidelijk sprake van een toename van meldingen over antisemitische feiten sinds 7 oktober 2023. Uit een studie van 2010 bleek ook eerder dat de militaire interventie uit 2008-2009 een op zichzelf staande katalysator voor antisemitisme in België was, zonder dat de intensiteit van het conflict in de Gazastrook en de Westelijke Jordaanoever stevast een onmiddellijke impact kende op de interculturele verhoudingen en de graad van antisemitisme in België.³

Unia analyseert al deze dossiers en behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen als schendingen van wetgeving tegen racisme, discriminatie of negationisme worden vastgesteld. We nemen ook kennis van feiten in de media en bevindingen van verschillende organisaties of instellingen.

Unia behoudt zich ook het recht voor om andere acties te ondernemen (notice and take down, indiening bij disciplinaire autoriteiten of mediaregulatoren, contact met lokale overheden) als ze dat passend vindt.

¹ De term 'meldingen' slaat op alle contactnames met Unia en haar lokale contactpunten in het kader van de bevoegdheden die zijn vastgelegd in artikel 6 van het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013 (B.S. van 5/03/2014). Het gaat om meldingen van vermoedelijke slachtoffers van discriminatie, haatmisdrijven of haatboodschappen, maar ook om getuigenissen, vragen of bekommernissen van derden of vragen van personen of organisaties die discriminatie in een concrete situatie willen vermijden.

² Unia opent een dossier wanneer (1) de melding verwijst naar een discriminatiecriterium waarvoor Unia bevoegd is of dat betrekking heeft op de rechten van personen met een handicap en wanneer (2) de melder concreet advies of een andere tussenkomst verwacht. Het begrip 'dossier' houdt dus niet noodzakelijk verband met de ernst en de al dan niet bewezen aard van de feiten.

³ D. JACOBS, Y. VENY, L. CALLIER, en A. DESCAMPS, *De impact van het conflict in de Gaza-strook op de interculturele verhoudingen en op de graad van antisemitisme in België. Een exploratieve studie*, [GAZAFinal-CGKR_NL-Avril 2010-2 \(unia.be\)](#)

3 Verontwaardiging en solidariteit met respect voor de wet

De verontwaardiging na de vreselijke aanvallen sinds 7 oktober is enorm, ook in België. Dat solidariteit wordt betuigd met een van beide partijen, dat er wordt getreurd omwille van de vele slachtoffers en dat boosheid, verontwaardiging en veroordelingen worden geuit, is volkomen normaal en zelfs noodzakelijk.

Het is in een democratische samenleving belangrijk dat dit kan plaatsvinden. Dit moet echter gebeuren met respect voor wetten, recht op vrije meningsuiting, demonstratie, petitie en vereniging zoals erkend door internationale verdragen en onze grondwet.

Manifestaties

Na 7 oktober organiseerden verschillende groepen manifestaties om zowel steun en solidariteit voor het Palestijnse volk te uiten, als om tegen antisemitisme te betogen. In overeenstemming met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en de Belgische grondwet, is het belangrijk dat bovenvermelde grondrechten moeten kunnen worden uitgeoefend. Het recht op vrijheid van vergadering en vereniging onder het EVRM, omhelst ook de vrijheid om te manifesteren en te betogen. De waarborgen vervat in art. 11 EVRM hebben betrekking op vreedvolle bijeenkomsten en bieden geen bescherming aan de organisatoren of deelnemers die gewelddadige intenties hebben, tot geweld aanzetten, of op andere wijze de fundamentele van de democratische samenleving afwijzen. Verder beschermt art. 10 EVRM de vrijheid van meningsuiting als een fundamentele pijler in een democratische rechtsstaat. Die vrijheid is ruim maar niet onbeperkt en kan bij wet begrensd worden wanneer dit een legitiem doel dient en dit in een democratische samenleving noodzakelijk is, hetgeen o.a. het geval is bij de wetgeving rond haatboodschappen (zie verder).

Unia ontving verschillende signalen dat veel van de manifestaties goed zijn verlopen, waarbij verschillende politiezones en lokale besturen in overleg en in nauwe samenwerking stonden met de organisatoren van de manifestaties. Het is belangrijk dat overheden hun positieve verplichtingen bij de bescherming van bovenvermelde rechten nakomen en zorgen dat deze op een veilige manier kunnen worden uitgeoefend. Unia onderstreept in haar regelmatige contacten met politie en andere actoren het belang van deze mensenrechten maar ook de grenzen hieraan.

Naast positieve signalen ontvingen we echter ook meldingen dat bepaalde slogans die tijdens manifestaties werden gebruikt als kwetsend werden ervaren en een polariserend effect hadden (zie verder). Bepaalde uitingen zouden mogelijks als polariserend discours of als haatboodschappen kunnen worden beschouwd (zie verder).

Online discours

Behalve meldingen over manifestaties ontving Unia ook tal van meldingen over boodschappen op het internet. Dezelfde principes zijn hierop van toepassing. Anno 2024 is het belangrijk dat solidariteit, boosheid en verdriet ook kunnen worden geuit op sociale media en dat eenieder gebruik kan maken van zijn vrijheid van meningsuiting. Net als in de offlinewereld is dit echter niet onbegrensd en zijn bepaalde

uitingen strafbaar.⁴ Ook hebben sociale media platformen en moderatoren hun rol te spelen in het actief en consequent beheer van de berichten en reacties.

4 Polariserend discours

Een aantal ontvangen meldingen gaan over berichten die polariserend en ‘schokkend, verontrustend of kwetsend’ van aard zijn, maar die niet per definitie de wettelijke grenzen van de vrije meningsuiting overschrijden. Zo’n polariserend discours leidt tot een doorgedreven wij-zij denken. Het zorgt voor een opdeling van de samenleving in groepen of in kampen.⁵

De bescherming van de vrijheid van meningsuiting is ruim. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het Belgisch Grondwettelijk Hof beklemtonen dat het recht om vrij zijn mening te kunnen uiten een fundamenteel mensenrecht is dat noodzakelijk is in een democratische samenleving. De vrijheid van meningsuiting geldt niet alleen voor ‘informatie’ of ‘ideeën’ die gunstig worden onthaald of die als onschuldig of onverschillig worden beschouwd, maar ook voor die welke ‘schokken, verontrusten of kwetsen’ (Grondwettelijk Hof 12 februari 2009, arrest nr. 17/2009, overweging B 61.1.). Omdat de vrijheid van meningsuiting juist een van de pijlers is van een democratische samenleving, moeten de uitzonderingen hierop strikt worden geïnterpreteerd en bij wet te worden vastgelegd.

Uit onze meldingen blijkt duidelijk dat bepaalde uitingen, zowel online als offline, werden ervaren als schokkend of kwetsend. Het gaat om berichten die kunnen worden gesitueerd in het grensgebied tussen opinie en haat zoals geanalyseerd in een studie in opdracht van Unia (2019). In dat opzicht kunnen ze soms moreel of politiek veroordeeld worden, met name omdat ze als antisemitisch kunnen worden gekwalificeerd maar niet als strafbaar waardoor er dus geen strafrechtelijke sanctie kan worden opgelegd.

Dergelijke polariserende boodschappen kunnen echter weldegelijk een impact hebben en leiden tot verdriet, woede, gevoelens van onveiligheid en angst. Uit een studie uit 2010 bleek dat in 2008-2009 België zeker geen spectaculaire toename van interculturele spanningen heeft gekend door de intensifiëring van het Israëliësch-Palestijns conflict in en rond de Gazastrook in het Midden-Oosten. Inmiddels is de context echter veranderd, onder meer door het toegenomen gebruik van sociale media⁶, een veranderde geopolitieke context en andere spanningen in de Belgische samenleving. We moeten daarom stilstaan bij de impact van polariserende discours en dergelijke signalen mogen niet zonder betekenis blijven.

⁴ Zie verder; zie ook rechtspraak over haatboodschappen op www.unia.be; P. BORGHS, “Racistische’ haatboodschappen – Overzicht van recente Nederlandstalige rechtspraak”, Auteurs & Media 2016/1,

⁵ Zie o.a. [Wat is polarisatie? | Wij-Zij](#); HAI, [Rapport digitale-disconnectie deel-1 Kaders-om-polarisatie-en-radicalisering-beter-te-begrijpen.pdf \(hannah-arendt.institute\)](#)

⁶ Zie o.a. de studies KifKif, Online haat, [Online haat | Kifkif](#) en WALRAVE et al., Cyberviolence: defining borders on permissibility and accountability - @ntidote 2.0, [Antidote \(belspo.be\)](#)

Zo'n polariserend discours resulteert in de uitvergroting van tegenstellingen en de creatie van tegenovergestelde kampen.⁷ Zo stellen sommigen alle personen van Joodse afkomst gelijk met (Israëlische) burgers die het Israëlische beleid onvoorwaardelijk steunen. Hoewel de berichten vooral over de Joodse afkomst gingen, waren ze hier niet toe beperkt. In de analyse van de meldingen gaven we aan dat 8 meldingen die we tussen 7 oktober en 7 december ontvingen, haatberichten wegens Palestijnse afkomst, Arabische afkomst en islamitische religieuze overtuiging betroffen. Het idee achter deze berichten is vaak om de schuld van het conflict in de schoenen van deze of gene bevolkingsgroep te schuiven. De associatie van de terroristische groep Hamas met de gehele moslimbevolking is natuurlijk onaanvaardbaar en verdient in onze analyse bijzondere aandacht krijgen.

Unia gaat daarom structureel aan de slag met dergelijke polariserende berichten en de meldingen hierover. In haar strategisch plan 2023-2027 identificeerde Unia vijf strategische assen, waaronder als eerste **as 'Unia is opgekomen voor meer inclusie en meer democratie in een gepolariseerde samenleving'**. De meest verregaande polarisatie, die de dialoog vastrijdt in een wij-zij spanning, vormt een stevige uitdaging voor Unia als instelling die op sociaal, economisch en politiek gebied actief is. Unia streeft naar meer inclusie en meer democratie in een gepolariseerde samenleving. Dit betekent het identificeren van polarisatieprocessen en de actoren daarvan in discriminatie, bruggen bouwen en versterken en de invoering van participatieve processen om cohesie en integratie te bevorderen. De meldingen die we ontvangen zijn een handige leidraad bij het identificeren van polarisatieprocessen.

5 Strafbare uitingen en gedragingen

Unia ontving ook verschillende meldingen over feiten die als strafbaar kunnen worden gekwalificeerd.

Het aanzetten tot haat, geweld of discriminatie, gebouwen beschadigen, mensen lastigvallen, slaan, mishandelen of bedreigen omdat ze Joods (of Arabisch of moslim) zijn, goedkeuren of rechtvaardigen van de genocide door het naziregime tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het zijn allemaal laakbare gedragingen die in geen geval gerechtvaardigd kunnen worden door de situatie in het Midden-Oosten.

Om te kunnen besluiten of er sprake is van bovenstaande strafbare gedragingen, met name haatboodschappen en haatmisdrijven is de kennis over de context cruciaal. Bij haatmisdrijven, namelijk wanneer misdrijven zijn gepleegd met een haatmotief, is deze context cruciaal om het haatmotief vast te stellen. Het bestaan van zo'n motief kan afgeleid worden uit o.a. gedrag, uitlatingen, opschriften of geschriften.⁸ Bij haatboodschappen is het veelal vereist om het bijzonder opzet en dus de achterliggende intentie van de dader aan te tonen. Het is namelijk strafbaar wanneer de dader moedwillig anderen wil aansporen tot haat, geweld of discriminatie. Ook dit zal vaak moeten worden afgeleid uit de omstandigheden waarin dergelijke boodschappen zijn geuit.

⁷ HAI, [Rapport digitale-disconnectie deel-1 Kaders-om-polarisatie-en-radicalisering-beter-te-begrijpen.pdf \(hannah-arendt.institute\)](#)

⁸ GwH 12 februari 2009 nr. 2009/17, NjW 2009, afl. 201, 359, overweging B.96.5.

Context en bewijs bepalend voor vervolging en veroordeling

Het is niet eenvoudig om de aanwezigheid van een discriminerende drijfveer of een intentie te bewijzen en dit vormt vaak het voorwerp van een doorgedreven onderzoek.⁹ Tal van actoren bevestigen de moeilijkheid om het discriminerend motief op te sporen en het belang om tijdig bewijselementen te verzamelen.¹⁰ Om een rechter in staat te stellen om uiteindelijk een oordeel te vellen over de strafbaarheid van een gedraging is het belangrijk dat hij/zij wordt geïnformeerd over de context waarin deze feiten hebben plaatsgevonden. Het is cruciaal om over deze elementen te kunnen beschikken vooraleer een standpunt in te nemen, ook voor Unia. Dit is ook het geval voor bepaalde feiten die werden gemeld sinds 7 oktober.

Enkel de kennis over een slogan of een alleenstaand feit, zonder enige context, is vaak onvoldoende om te kunnen besluiten dat er sprake is van een haatboodschap of haatmisdrijf. En bij een gebrek aan bewijs zal er geen sprake zijn van een vervolging en/of veroordeling. Hiervan zijn enkele voorbeelden te geven:

- **Grafschennis in Marcinelle:** Unia nam kennis van de feiten die plaatsvonden op het Joodse gedeelte van de begraafplaats te Marcinelle, waarbij Davidsterren werden verwijderd. Het is belangrijk dat deze feiten worden onderzocht als een antisemitisch haatmisdrijf, en niet als een louter willekeurige grafschennis. Er zijn namelijk duidelijke indicaties dat er mogelijk antisemitische drijfveren hebben meegespeeld. Enkel met een doorgedreven onderzoek met aandacht voor de juiste indicatoren kunnen de intenties van de dader worden achterhaald en aangetoond. Unia volgt dit dossier actief op en staat in contact met het parket.
- **De slogan “From the river to the sea”:** zowel offline als online wordt deze slogan regelmatig gebruikt, zeker de afgelopen maanden maar de slogan heeft al een langere geschiedenis. Het gebruik van deze woorden is niet expliciet strafbaar gesteld in de wet. Bovendien kunnen deze woorden op verschillende wijzen worden geïnterpreteerd.¹¹ Het gebruik van deze slogan kan in sommige gevallen met een bepaalde kwaadwillige intentie, als een element in het aanzetten tot haat, geweld of discriminatie worden beschouwd, maar dit is afhankelijk van de context. Op dit moment bestaat er geen Belgische rechtspraak die naar het gebruik van deze slogan verwijst. Ook in het buitenland bestaat hierover geen eenduidigheid.¹² Los van het strafbare karakter wordt deze slogan door

⁹ Zie NICC, Een analyse van geseponeerde dossiers met een tenlastelegging inzake de discriminatiewetgeving, Microsoft Word - Rapport_44_Discrim_NL_20201110.docx (unia.be) ; zie ook verslag van de Evaluatiecommissie van de federale antidiscriminatiewetten, Evaluatiecommissie Antidiscriminatiewetten - Verslag.pdf (belgium.be), p. 195.

¹⁰ M. Walters, S. Wiedlitzka, A. Owuso-Bempah & K. Goodall, *Hate crime and the legal process*, 2017, p. 81; *Verslag van de Evaluatiecommissie van de federale antidiscriminatiewetten 2022*, Evaluatiecommissie Antidiscriminatiewetten - Verslag.pdf (belgium.be), aanbeveling 52, p. 184; *Verslag van de Evaluatiecommissie van de federale antidiscriminatiewetten 2017*, Microsoft Word - Verslag (final NL).docx (unia.be), p. 104; FRA, *Ensuring justice to hate crime victims: professional perspectives*, 2016, p. 44; EHRM 6 juli 2005, 43577/98 43579/98, (Nachova en anderen/Bulgarije), paragraaf 145; J. Ten Voorde, S. Hellemons & P. Schuyt, *Discriminatie als strafbeïnvloedende omstandigheid bij strafbare feiten: Een rechtsvergelijkende studie*, 2020, p. 203; ODIHR, *Hate crime laws: a practical guide*, 2022, p. 28, 42

¹¹ Zie hierover: [What does ‘from the river to the sea’ mean? - The Washington Post](#), [Rise in antisemitism on both mainstream and fringe social media platforms following Hamas’ terrorist attack - ISD \(isdglobal.org\)](#); [Quelle est l’origine du slogan polémique «From the river to the sea» utilisé par les soutiens de la Palestine ? – Libération \(liberation.fr\)](#); [Original Party Platform of the Likud Party \(jewishvirtuallibrary.org\)](#); [Guerre Israël-Hamas : « From the river to the sea, Palestine will be free », pourquoi le slogan fait polémique \(nouvelobs.com\)](#); [What Does "From the River to the Sea" Really Mean? \(jewishcurrents.org\)](#); ['From the river to the sea': The slogan that led to Rashida Tlaib's censure, explained - Jewish Telegraphic Agency \(jta.org\)](#); [From the River to the Sea: response to the slogan's controversy - ICAHD](#)

¹² Zie Nederland Gerechtshof Amsterdam, 15 augustus 2023;

sommigen als antisemitisch beschouwd, zoals bijvoorbeeld volgens de IHRA-definitie van antisemitisme. Andere definities, zoals de Jerusalem-verklaring, beschouwen dit niet als antisemitisch. Meer informatie over deze definities van antisemitisme is te vinden in het rapport 'Antisemitisme in België'.¹³ Ook in dit geval is een oordeel afhankelijk van de context en de intentie van de betrokken, zeker bij de eventuele strafrechtelijke beoordeling ervan.

- **Beledigingen in de openbare ruimte:** we ontvingen verschillende meldingen van personen die het slachtoffer werden van mondelinge beledigingen in de openbare ruimte. Iemand mondeling beledigen is niet strafbaar in België. Uit de concrete situatie kan echter wel blijken dat er meer aan de hand is en de feiten eventueel wel een andere strafbare gedraging vormen. Zo is iemand beledigen in het openbaar door daden (bijvoorbeeld spugen, vinger opsteken ...), geschriften, prenten of zinnebeelden wel strafbaar. Ook belaging, negationisme, het aanzetten tot haat, discriminatie en geweld zijn strafbaar. Uit de concrete feitenanalyse en door verder onderzoek kan dit worden aangetoond, zodat ook de achterliggende haatmotieven uiteindelijk door een rechter kunnen worden erkend.
- **Slogan "Khaybar Khaybar Ya Yaoud Jaish Muhammad sa Yaoud":** het Antwerpse hof van beroep veroordeelde in haar arrest van 21 maart 2019¹⁴ de persoon die deze slogan scandeerde tijdens een manifestatie in Antwerpen. Het hof kwam tot deze conclusie na een analyse van deze slogan en concludeerde dat de Joodse gemeenschap door deze slogan op een haatdragende wijze wordt geïmagineerd. Zij besloot dat in deze concrete situatie het meermaals scanderen van deze slogan niet anders kan begrepen worden dan als het aanzetten tot haat of geweld jegens de Joodse gemeenschap. Opnieuw speelde de ophitsende context en de houding van de beklaagde dus een rol.

Het is de taak van Unia om dergelijke meldingen op te volgen, aandachtig te zijn voor de context en waakzaam te zijn voor bepaalde signalen. Zoals hierboven toegelicht hebben we zowel aandacht voor strafbare als niet-strafbare polariserende feiten. Uiteindelijk is het aan de politie, het parket (en eventueel de onderzoeksrechter) om het bewijs te verzamelen en de feiten volledig aan het licht te brengen, inclusief de haatmotieven die achter de feiten schuilgaan. Een rechter zal dan op basis van het geheel der elementen, waaronder de context, uiteindelijk een oordeel vellen over de strafbaarheid.

Unia pleit er nogmaals voor om bij strafbare feiten steeds een aangifte te doen bij de politiediensten en een melding te doen bij Unia. Op die manier krijgen we een zo compleet mogelijk beeld van de situatie en wordt de straffeloosheid zo klein mogelijk.

¹³ Zie www.unia.be

¹⁴ [Hof van Beroep Antwerpen, 21 maart 2019 | Unia](#)

6 Conclusie

Sinds 7 oktober zien we op basis van onze meldingen een duidelijke stijging van het aantal haatboodschappen en haatmisdrijven, die hoofdzakelijk antisemitisch van aard zijn. Het is noodzakelijk om op een empathische manier stil te staan bij de impact van de feiten die hebben plaatsgevonden sinds 7 oktober in Palestina en Israël maar ook bij de impact van haatboodschappen en haatmisdrijven in de Belgische context, op individuen maar ook op de betrokken gemeenschappen. Hoewel de meeste incidenten niet tegen de wet ingaan, is het wel zo dat ze een vijandige sfeer creëren, vooral tegenover Joden in België. In ons rapport 'Antisemitisme in België (2024)', dat gelijktijdig met deze analyse verschijnt zijn we uitvoerig ingegaan op de problematiek van antisemitisme in België en op welke punten de strijd kan worden opgevoerd. De relevantie van deze analyse is in het licht van de ontwikkelingen van de afgelopen maanden zeker aangetoond.

In deze bijdrage hebben we de duidelijke stijging van de meldingen over online én offline feiten besproken. Het is belangrijk dat solidariteit moet kunnen worden geuit op diverse manieren. Unia is echter waakzaam voor het polariserende effect van bepaalde feiten. De grens van het toelaatbare is duidelijk getrokken door de wetgever: haatboodschappen, waaronder negationisme, en haatmisdrijven zijn onacceptabel. Unia zal zich blijven inzetten om deze grens mee te blijven bewaken en slachtoffers te ondersteunen. Door deze bijdrage en door op diverse fora te communiceren¹⁵ over deze ontwikkelingen tracht Unia hieraan bij te dragen.

¹⁵ Unia ontving zo'n 40-tal aanvragen vanuit Nederlandstalige en Franstalige media. We communiceerden ook proactief over het aantal meldingen via onze website.

Colofon

Rapport Antisemitisme in België - Speciale bijlage: meldingen van 7/10/2023 tot 7/12/2023

Brussel, januari 2024

Uitgever: Unia, Interfederaal Gelijkekansencentrum

Victor Hortaplein 40 bus 40, 1060 Brussel

T +32 (0)2 212 30 00

Redactie: Unia

Vormgeving: Unia

Foto's: Shutterstock

Verantwoordelijke uitgever: Patrick Charlier

We danken iedereen die heeft meegewerkt aan dit rapport.

Voor meer informatie, contacteer jan.vanlaer@unia.be (NL) of camille.chiavetta@unia.be (FR)